

Výklad 8 JJ VI

U každého Bunkei a Hjógen-goku se podívejte na vzorovou větu a přeložte si ji

Bunkei 1

pozor na rozdíl:

-ó to omou x -ó ka to omou

-ó to omou = chci, hodlám (udělat)

-ó ka to omou = uvažuji, jestli ne(udělat),

jestli bych ne(udělal) (sk. rozmýšlám, či ne-/ či by som ne-),

že bych mohl (udělat)

„ka“ tu zvýrazňuje pocit váhání, rozvažování

Slovička:

ude = angl. „arm“: v japonštině se podobně jako u nás, běžně řekne *te* = *ruka* a nerozlišuje se anglické „arm x hand“. V případě potřeby ale japonština má slovo *ude* = ruka celá, paže (sk. rameno). *ude-dokei* = náramkové hodinky

bokó = má (stará) škola – škola, do něž jsem chodil, „alma māter“ (ale v japonštině znamená jakoukoli školu, přičemž naše „alma māter“ se používá jenom na vysokou školu)

de-mo = „třeba“, připojuje se na pádovou příponu: *saikringu-ni* + *de-mo* ... „třeba na kolo“

Bunkei 2

kauzativní -(s)ase- ve smyslu dovolení: dát/umožnit/dovolit (komu něco udělat)

Slovička:

gešša = „měsíční dík“ – měsíční poplatek (za zájmový kroužek či kurz)

ukagau = skromné (nevztahová skromnost) *kiku*, tj. slyšet, poslouchat, ptát se

okosan = úctivé *kodomo*

kinzoku = nepřerušně být (kde) zaměstnaný

kóen = veřejná přednáška (x přednáška na univerzitě je *kógi*)

rokuon, rokuga: Japonci rozlišují „nahrávání“, jestli jde jenom o ZVUK – **rokuon-suru**, nebo i o OBRAZ – **rokuga-suru**

Bunkei 3

(-u) cumori-wa nai

je to zápor koncové konstrukce „*cumori-de aru*“, ale pozor – není to „*cumori-*de wa nai*“, ale: *cumori-wa nai*

Slovíčka

三鷹 **Mitaka** (dosl. „tři sokoly“) – tokijská část západně od Šindžuku

-ndža nai = no de wa nai: pozor, není to zápor a otázka! je to **posilnění tvrzení**

mata hikkosu n dža nai (no?) = to se zase přestěhuješ (?) – blíže viz Bunkei 5

čóriši = kuchař

senmon gakkó = učiliště, odborná škola (střední i nadstavba)

NB:

Iku cumori-wa nakatta n desu ga, tomodači-ga iššo-ni ikó-to iu-no de...

Nehodlal jsem jet, ale když kamarád říká, že by se mnou jel, (tak možná....)

Bunkei 4

ó-to suru

vedle významu „chystám se udělat“, se používá i na charakterizaci lidí, podobně jako náš budoucí čas: „on si pořád bude něco cpát do pusy“ – *icu-de-mo kuči-ni irejó-to suru*.

Slovíčka:

(-wo) juzuru = pustit, přepustit, uvolnit (něco svoje někomu jinému)

Bunkei 5

-no de wa nai /ndžanai

NB: není to zápor! A i když v japonštině má formu otázky, intonace jde často prudko dolů (a ne nahoru, jak by bylo u skutečné otázky):

Kore-wa kuroi-ndžanai! = Ale toto je přece černé, (ne?)! Vždyť je to černé (, ne?)!

zesilňuje tvrzení zdánlivým dotazovacím zakončením věty

Rijú-wa iroiro aru-ndžanai kaná...

Důvody jsou (snad/přece) různé...

... **kuru-ndžanai-kaná...**

snad přijde

... **kjó-wa jasumi-na-ndžanai!**

ale vždyť dnes mají zavřeno (, ne?)!

Slovíčka:

enkjoku-na = nepřímý, oklikou vyjádřený

kaná... (koncovětná částice) = jestlipak; kdoví, jestli

Bunkei 6

-ó-ni-mo ... -enai

= i když by chtěl... nemůže...

hazu-no: všimněte si, že „*hazu de aru*“ se v přívlastkovém postavení (před substantivem) má formu s -no. **kuru hazu-no takuhaibin** = zásilka, která má přijít

denwa-ni deru = zvednout (telefon), přijmout hovor

Hjógen-goku 1-8

1.

-te ...ni naru

= už to bude (...jak dlouho), co (tu pracuji)

NB: U nás tento typ vyjadřování není tak úplně běžný jako v japonštině. My spíš říkáme „už to je (jak dlouho), co...“, ale Japonci rádi mluví o tom, **kdy to v nejbližší době dosáhne nějakou zaokrouhlenou dobu.**

zuibun = značně, poměrně, dost

mačiaišicu = čekárna

2.

-wa

= takových (dobrých) ... (**větný důraz je na tom, co následuje**)

(saitei) 10nen-wa (jamenai) = (aspoň) takových 10 let (tam vydržím)

použití tématu u výrazů množství

katamiči = cesta tam, jedna cesta

3.

-u mai

= nai dešó

u samohláskových a nepravidelných sloves může -ru také vypadnout:

taberu-mai i tabe-mai.

čúi suru = 1. dávat pozor. 2. (tu použitý případ) upozornit

4.

-3 / -ta toka... -3/-ta toka

jako třeba ... nebo /či ...

5.

-te mo

= ačkoli.. (sk. *hoci*); i když...

6.

-3 / -ta / -na wake dewa nai

Ne že by...

pozor na morfologii připojení **-na** , z toho důvodu, že *wake* je morfologickou podstatou substantivum.

7.

-ó to (*kangaeru / gambaru...*)

= „že ... / s tím účelem, aby/že...

-ni fureru = dotknout se (čeho); pocítit, zažít.

8.

-3 hó de aru

= je spíš (jaký...)

wari-to = poměrně

poznámka k cvičení c:

„-ndžanai?“ (= no dewa naika?) „**Ale vždyť ... (, ne?)**“ je hovorové zakončení vět, ve kterých vyjadřujeme partnerovi jistotu, že co říkáme, je pravda, a přitom jemně naznačujeme, že náš názor jsme ochotni změnit, pokud partner je názoru jiného. **NB:** i když „technicky“ je to otázka, intonace se nezdvihá, ale klesá, s nejnižším bodem na „nai“.

Bunkei 7

7

-no jako nominalizant

Hjógen, goku 9-11

9

-koto-ga aru.

= stává se. občas (také). může (třeba)

10

některé výrazy se v japonštině mohou běžně použít v záporu na vyjádření jistých postojů a poctů.

11

výrazy vztahující se k povaze: vyhledejte si tyto výrazy a naučte se je jako nová slovíčka!

Kulturní rozdíl: Všimněte si, že *sunao-na* (poslušný, pokorný, mírný) je zařazeno pod pozitivními výrazy, i když v naší kultuře (a v dnešním světě, minimálně v před-koronavirovém) se může považovat spíš za handicap.

juníku-na = ne „unikátní“, ale spíš „originální“.

Secuzokuši-to fukuši

SECUZOKUŠI (= začátečněvětné spojky)

1. Sorega

= „No (ale (víte,)) ...“

2. Sorede

= „Tím / (A) proto“

eiten = povýšení

3. Soreni

= „A (navíc (sl. navyše) / ještě)“

kujakušo = Prefekturální úřad (srovnej: šijakušo = Městský úřad, Magistrát)

4. Tadaši

= (silně formální) „Ale / Ovšem... / sl. Avšak...“

CVIČENÍ na secuzokuši:

tannin(no sensei) = třídní

arakadžime = předem, v předstihu, sl. popredu (formálnější než „*maemotte*“)

todoke = oznámení, omluvenka

tósan = bankrot

NB: DEJTE POZOR na 4. – dobře pouvažujte, co „B“ vlastně říká!

FUKUŠI (= naše „částice“ + „příslovce (příslovky)“)

1. nakanaka ... nai

= „ne a ne“

nakanaka konai = ne- a nechodí. ne a ne přijít.

2. taš(i)ka (**NB** – jiné než „tašika-ni“!)

= „tuším / pokud se nemýlím / zdá se mi“ (váže se se závěrečným –hazu des / to omoimas / dešó)

Takadanobaba = lokalita v Tókjū, severně od Šindžuku, zhruba mezi Šindžuku a Waseda.

3. zuibun

= značně

4. ittai – na posilnění „dopytování“ před opytovacím zájmenem

= (kde/co) jen / pak / vlastně (lépe mu odpovídá angl. „(what) on earth / the hell“)

5. iroiro-to

= formálnější obdoba běžného *iroiro*

ansacu = atentát

uwasa = pověst. „co se (o kom / čem) povídá / mluví“.

uwasa-suru = povídají (o tom / o něm)

-buri: NB buri-**ni** (na rozdíl od ato-**de**) = po (jak dlouhé době)

6. hakkiri(to)

= jasně

7. sorosoro

= (už) pomalu

8. čódo

= právě, zrovna

9. daitai

= zhruba, více-méně

10. nidoto ...nai

= (už) po druhé (ne)

11. cui

= v nepozornosti / v nedostatku sebekontroly (něco) podvědomě (udělat), pozapomenout se...
„Než jsem se vzpamatoval, už (jsem měl koupené...)“

12. zettai(ni)

= rozhodně / v každém/žádném případě

13. keššite ...nai

= 1. vůbec. 2. nikdy.

šotoku = příjmy (šo- je staročínská pasivní předpona)

raku-na = je lehký

14. becu-ni ... nai

= ne nějak extra, nic moc

15. warito

= poměrně

omimai = návštěva nemocného v nemocnici

16. tamani(wa)

= jednou za čas. z času na čas.

sorou = sejít se

17. zehi

= rozhodně. (se záporem) vůbec